

Høring - endringer i læreplanverket for 1.-4. trinn om bruk av digitale enheter

Status

Innsendt til Utdanningsdirektoratet

Innsendt og bekreftet av instansen via: asle.sandnes@fug.no

Innsendt av

Asle Sandnes

Innsendt dato

21. november 2025

På vegne av

Foreldreutvalget for grunnopplæringen

Målgruppe

Organisasjon (Privat)

Stilling

Seniorrådgiver

✓ Jeg bekrefter at denne uttalelsen er på vegne av hele oppgitte organisasjon.

1. Bakgrunn for endringene

Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag av Kunnskapsdepartementet å foreslå tiltak for å oppnå en balansert bruk av digital teknologi på de laveste trinnene i grunnskolen.

I undersøkelsen Spørsmål til Skole-Norge høsten 2024 svarer 15 prosent av skolelederne at det i om lag halvparten av timene på 1.-4. trinn brukes kun skjerm og 6 prosent svarer at det i flertallet av timene brukes kun skjerm. De aller fleste skoleledere og lærere rapporterer om balansert bruk av digital teknologi i grunnskolen. Vi ser likevel at det kan være behov for å tydeliggjøre at læreplanverket ikke stiller krav om at hver elev må ha sin egen personlige enhet for å arbeide med fagene på de laveste trinnene og at digital teknologi skal brukes med varsomhet for de yngste elevene.

2. Forslag til endringer i læreplanverket

Kunnskapsdepartementet har bedt oss om å høre to endringsforslag:

1. Under omtalen av de grunnleggende digitale ferdighetene i læreplaner for fag (se 2.1 under) foreslår vi å legge til en setning om at digitale enheter skal brukes med varsomhet og ikke dominere undervisningen for elever på 1.-4. trinn.
2. Vi foreslår at den samme setningen legges til i omtalen av de grunnleggende ferdighetene i overordnet del av læreplanverket (se 2.2 under).

Vi foreslår disse endringene for å tydeliggjøre at bruk av digitale enheter skal inngå i en variert opplæring for elevene. Forslagene er en presisering av noe som allerede ligger implisitt i læreplanene, nemlig at digitale ferdigheter utvikles gradvis gjennom skoleløpet, fra enkel bruk til mer avansert faglig kompetanse.

2.1. Endring i tekst om grunnleggende digitale ferdigheter i fag

Forslaget innebærer at læreplanene for fag som undervises på 1.-4. trinn endres slik at det uttrykkes eksplisitt under teksten av grunnleggende digitale ferdigheter i fagene at digitale enheter (datamaskiner, nettbrett, og tilsvarende) skal brukes med varsomhet og at bruken av slike enheter ikke skal dominere undervisningen for de yngste elevene. Vi foreslår å legge til en setning under teksten om *digitale ferdigheter* for å tydeliggjøre dette. Endringen vil gjelde alle læreplaner som har kompetansemål for elever på 1.-4. trinn, fullstendig liste over disse læreplanene finner du i menyen på venstre side.

Eksempel

I læreplanen i norsk vil den endrede [omtalen av digitale ferdigheter](#) bli (den foreslåtte endringen er uthevet):

- *Digitale ferdigheter i norsk er å kunne finne, vurdere og bruke digitale kilder i arbeid med tekst. Det innebærer å bruke digitale ressurser kreativt til å skape sammensatte tekster og å utvikle kritisk og etisk bevissthet om det å framstille seg selv og andre digitalt. Utviklingen av digitale ferdigheter i norsk går fra å lage enkle sammensatte tekster til å planlegge, utvikle og redigere sammensatte tekster basert på kunnskap om hvordan de forskjellige uttrykksformene virker sammen. Utviklingen innebærer også å vise en stadig større grad av selvstendighet og dømmekraft i valg og bruk av digitale kilder. **For elever på 1.-4. trinn skal bruken av digitale enheter være særskilt varsom, og ikke dominere undervisningen.***

Støtter dere at vi gjør denne endringen i læreplanene? Begrunn gjerne svaret.

✓ Ja

Kommentar

Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG) takker for muligheten til å gi innspill til høringen om endringer i læreplanverket for 1.-4. trinn knyttet til bruk av digitale enheter.

Et flertall i FUG støtter forslaget om å legge til setningen «For elever på 1. -4. trinn skal bruken av digitale enheter være særskilt varsom, og ikke dominere undervisningen» i omtalen av de grunnleggende digitale ferdighetene i læreplaner for fag. Det samme gjelder for omtalen av de grunnleggende ferdighetene i overordnet del av læreplanverket.

Flere medlemmer i utvalget peker på at digitale verktøy kan være en forutsetning for læring – særlig for elever med spesielle behov. Samtidig er det enighet om at bruken må være alders- og modenhetstilpasset, og ikke gå på bekostning av de andre grunnleggende ferdighetene lesing, skriving, regning og muntlige ferdigheter. Et flertall mener at forslaget vil støtte opp om god balanse mellom ulike læremidler.

2.2. Endring i tekst om grunnleggende ferdigheter i overordnet del av læreplanverket

Forslaget går ut på at det også i overordnet del av læreplanverket tydeliggjøres at det skal utvises varsomhet ved bruk av digitale enheter for de yngste elevene. I kapittel 2.3 beskrives de grunnleggende ferdighetene. Vi foreslår å legge til den samme setningen i [omtalen av de grunnleggende ferdighetene i overordnet del](#). Den endrede teksten vil dermed bli (den foreslåtte endringen er uthevet):

Grunnleggende ferdigheter

Skolen skal legge til rette for og støtte elevenes utvikling av de fem grunnleggende ferdighetene gjennom hele opplæringsløpet.

Læreplanverket definerer fem grunnleggende ferdigheter: lesing, skriving, regning, muntlige ferdigheter og digitale ferdigheter. Disse ferdighetene er del av den faglige kompetansen og nødvendige redskaper for læring og faglig forståelse. De er også viktige for utviklingen av elevenes identitet og sosiale relasjoner, og for å kunne delta i utdanning, arbeid og samfunnsliv.

Utvikling av de grunnleggende ferdighetene har betydning gjennom hele opplæringsløpet. Det går for eksempel en sammenhengende linje fra den første lese- og skriveopplæringen til det å kunne lese avanserte faglige tekster.

I undervisningen må de grunnleggende ferdighetene ses både i sammenheng med hverandre og på tvers av fag. De grunnleggende ferdighetene hører hjemme i alle fag, men fagene spiller ulike roller i utviklingen av de forskjellige ferdighetene. Enkelte fag vil ha et større ansvar enn andre. Utvikling av faglig kompetanse skal derfor skje i samspill med utviklingen av grunnleggende ferdigheter i faget slik det er beskrevet i læreplanene for fagene. Lærere i alle fag skal støtte elevene i arbeidet med grunnleggende ferdigheter. **For elever på 1.-4. trinn skal bruken av digitale enheter være særskilt varsom, og ikke dominere undervisningen.**

Støtter dere at vi gjør denne endringen i læreplanen? Begrunn gjerne svaret.

✓ **Ja**

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

Ikke angitt generell kommentar

Med hilsen

Hedda Birgitte Huse
Avdelingsdirektør

Kristine Sevik
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent